

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน โทร. ๒๑๘๘

ที่ กษ ๐๘๓๗.๐๒/๑๖๕ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอส่งสรุปรายงานการอบรม ปิงบประมาณ ๒๕๖๘ ครั้งที่ ๑

เรียน ผอ. กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

ตามที่ข้าพเจ้า นางสาวพัชยา ชัยทวังกุล ได้เข้าอบรมหลักสูตร โครงการพัฒนาบุคลากร ด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ จำนวน ๑ เรื่อง คือ หลักสูตร ความรู้พื้นฐานด้านแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน

ในการนี้ ได้ดำเนินการสรุปรายงานการเข้าอบรม เสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๑ เรื่อง จึงขอส่งสรุปรายงานการพัฒนาความรู้มาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

พัชยา ชัยทวังกุล

(นางสาวพัชยา ชัยทวังกุล)
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

เรียน ผอ.กนผ.

เพื่อโปรดทราบและลงนามในเอกสารแนบ

(นางสาวอมรรัตน์ สระเพชร)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นางสาวพัชยา.....นามสกุล.....ชัยทวังกุล.....
ตำแหน่ง.....เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป.....กลุ่ม/ฝ่าย.....กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน.....

หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้
.....e-Training หัวข้อ “ความรู้พื้นฐานด้านแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน”.....

สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ
.....กรมพัฒนาที่ดิน.....

หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ
.....กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ ศทส.....

ตั้งแต่วันที่.....๓.....เดือน.....กุมภาพันธ์.....พ.ศ. ๒๕๖๙.....ถึงวันที่.....๔.....เดือน.....กุมภาพันธ์.....พ.ศ. ๒๕๖๙.....
เพื่อ อบรม สัมมนา อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

2.1 รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

สรุปบทเรียน

แผนที่ คือ สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงลักษณะของผิวโลกและสิ่งที่ปรากฏอยู่บนผิวโลก ทั้งที่เกิดเอง ตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งหมดหรือบางส่วน โดยแสดงไว้บนแผ่นวัสดุที่เลือกสรรแล้วด้วยการย่อ ให้มีขนาดเล็กลงตามอัตราส่วนที่พึงประสงค์ ให้สามารถคงรูปลักษณะที่คล้ายของจริงได้ หรือใช้สัญลักษณ์ทดแทน

ข้อมูลทางแผนที่ คือ ข้อมูลที่ใช้สำหรับจัดทำหรือผลิตแผนที่ เช่น ข้อมูลเขตปกครอง ที่ตั้งหมู่บ้าน ฯลฯ เป็นข้อมูลที่จัดเก็บหรือบันทึกในรูปแบบเอกสารแผ่นพิมพ์ (Hard copy) หรือข้อมูลเชิงเลข (Digital data) แสดงคุณลักษณะของข้อมูลเชิงพื้นที่ที่บ่งบอกถึงตำแหน่ง ที่ตั้ง ขนาด รูปร่าง ระดับความสูง เช่น รูปถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายดาวเทียม เป็นต้น

องค์ประกอบสำคัญที่พบได้ในแผนที่ทั่วไป ได้แก่:

- ชื่อแผนที่ (Map Name): ระบุประเภทและรายละเอียดพื้นที่
- สัญลักษณ์ (Symbol): เครื่องหมายหรือสีที่ใช้แทนข้อมูลจริงบนพื้นผิว
- คำอธิบายสัญลักษณ์ (Legend): อธิบายความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้
- มาตราส่วน (Scale): แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางจริงกับระยะทางบนแผนที่ แบบเศษส่วน, คำพูด, หรือเส้น
- ทิศทาง (Direction): แสดงทิศเหนือ (โดยปกติอยู่ด้านบน)
- ขอบระวาง (Border/Marginal Information): เส้นกั้นขอบเขตพื้นที่ที่แสดงบนแผนที่ และมักระบุค่าพิกัดภูมิศาสตร์ (ลองจิจูด/ละติจูด)
- ข้อมูลขอบระวาง: รายละเอียดนอกกรอบ เช่น แผนที่ย่อ, ข้อมูลอ้างอิง, ผู้จัดทำ, วันที่

องค์ประกอบเหล่านี้ทำหน้าที่สื่อสารให้ผู้ผู้ใช้เข้าใจและนำไปใช้งานได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์

ประเภทของแผนที่ แบ่งได้ดังนี้

- แผนที่มาตราส่วนเล็ก คือแผนที่มาตรา ส่วนเล็กกว่า 1:1,000,000 ได้แก่ แผนที่ โลก แผนที่ภาคพื้นทวีป แผนที่แสดงอาณาเขตประเทศ แผนที่เส้นทาง คมนาคม แผนที่เส้นทางเดินเรือ เส้นทาง เดินอากาศ

แผนที่มาตราส่วนเล็ก
 มาตรฐานเล็กกว่า 1:1,000,000
 ได้แก่ แผนที่โลก แผนที่ภาคพื้นทวีป
 แผนที่แสดงอาณาเขตประเทศ แผนที่
 เส้นทางคมนาคม แผนที่เส้นทางเดินเรือ
 เส้นทางเดินอากาศ

ที่มา : https://archive.org/details/20210527_20210527_0136
 ที่มา : http://www.i.tkkco.th/web_CLP/result/area2_6444.asp

➤ แผนที่มาตราส่วนกลาง คือแผนที่ มาตรฐาน 1:250,00 ถึง 1:1,000,000 ได้แก่ แผนที่ยุทธการร่วมทางทหาร แผนที่แสดงทรัพยากรดิน นา ป่าไม้ แผนที่แสดงสภาพการใช้ที่ดินในภาพรวมของพื้นที่ตำบล อำเภอ จังหวัด หรือในระดับภาค

แผนที่มาตราส่วนกลาง

แผนที่ยุทธการร่วมทางทหาร มาตรฐาน 1:250,000
แผนที่สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาตรฐาน 1:400,000

➤ แผนที่มาตราส่วนใหญ่ คือแผนที่มาตรา ส่วนใหญ่กว่า 1:250,000 ได้แก่ แผนที่ภูมิ ประเทศ แผนที่ภาพถ่ายออร์โธรี และ แผนที่ผังแปลงที่ดิน

แผนที่มาตราส่วนใหญ่
 มาตรฐานใหญ่กว่า 1:250,000

แผนที่ภูมิประเทศ 1:50,000 ภาพถ่ายออร์โธรี 1:25,000 แผนที่ผังแปลงที่ดิน 1:4,000

การใช้ประโยชน์จากแผนที่และข้อมูลทางแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน

- ด้านการวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ดังนี้
 - การศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพของพื้นที่และสภาพภูมิประเทศทั่วไป เช่น สภาพแวดล้อม ทางภูมิศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สภาพการใช้ที่ดิน และความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อม
 - แก้ไขความคลาดเคลื่อนหาเรขาคณิตของภาพถ่ายดาวเทียม
 - วิเคราะห์และจำแนกประเภทการใช้ที่ดิน ด้วยสายตา
 - สำรวจและจำแนกประเภทการใช้ที่ดินในภูมิประเทศ สร้างฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ “สภาพการใช้ที่ดิน” และจัดทำแผนที่ “สภาพการใช้ที่ดิน” รวมทั้งเป็นข้อมูลเชิงสถิติการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน
- ด้านการจำแนกประเภทที่ดินและการถือครองที่ดิน ดังนี้
 - การสำรวจ วิเคราะห์ จำแนกดินและจัดทำฐานข้อมูลดินและแผนที่ดินของประเทศ
- ด้านการวางแผนการใช้ที่ดิน
 - กระบวนการศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดแนวทางจัดการทรัพยากรที่ดินอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การใช้ประโยชน์เหมาะสมกับศักยภาพดิน เศรษฐกิจ และสังคม โดยมุ่งเน้นความสมดุล ความยั่งยืน และการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดความขัดแย้งในการใช้พื้นที่ และป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - การป้องกันดินเสื่อมโทรมและรักษาความอุดมสมบูรณ์ โดยใช้มาตรการวิธีกล (เช่น ทำคันดินขั้นบันได, คูรับน้ำ, บ่อดักตะกอน) ควบคุมวิธีพืช (เช่น ปลูกหญ้าแฝก, ปลูกพืชคลุมดิน, โถกกลบเศษซากพืช) เพื่อลดการชะล้างหน้าดิน, เพิ่มการซึมน้ำ, และจัดการน้ำให้เหมาะสมกับพื้นที่
- การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
 - เป็นหัวใจสำคัญของการเกษตรที่ยั่งยืน ช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำช่วงฝนทิ้งช่วงและฤดูแล้ง โดยเน้นขุดสระเก็บน้ำในไร่นา (โคก หนอง นา), ทำฝายชะลอน้ำ, พัฒนาแหล่งน้ำบาดาล, และใช้ระบบน้ำหยด/พ่นหมอกเพื่อความคุ้มค่าสูงสุด ซึ่งช่วยเพิ่มผลผลิต ลดความเสี่ยง และสร้างความมั่นคงด้านอาหาร

2.2 ประสบการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

 ต่อตนเอง

- มีความรู้ความเข้าใจด้านความรู้พื้นฐานในการอ่านแผนที่ให้ถูกต้อง อีกทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้กับงานที่ทำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

 ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

- สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรม ไปถ่ายทอดให้แก่บุคคลที่สนใจ
- ได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

-

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

ลงชื่อ..... พริศ ชัยศิริวง

(.....นางสาวพริศ ชัยศิริวง.....)

ตำแหน่ง..... เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

ผู้รายงาน

วันที่.....๑๓.....เดือน..... กุมภาพันธ์.....พ.ศ. ๒๕๖๕.....

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

 ทราบ

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... นายบัณฑิต หนองหารพิทักษ์

(นายบัณฑิต หนองหารพิทักษ์)

ตำแหน่ง..... ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินวันที่..... ๑๘.....เดือน..... ก.พ......ปี..... ๒๕๖๕.....พ.ศ.

กรมพัฒนาที่ดิน

ใบประกาศนียบัตรให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวพัชยา ชัยทวงกุล

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร "ความรู้พื้นฐานด้านแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน รุ่น 01 ปี 2569"

วันที่ 1/2569 : ตุลาคม 2568 - มีนาคม 2569

(นางสาวสุเมธรา วัฒนทา)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

สำเนาถูกต้อง

นางสาว พัชยา